

No: 598 – Mahreç İşareti

**FETHİYE KAYA HALISI /
FETHİYE KAYAKÖY HALISI /
FETHİYE HALISI**

Tescil Ettiren
FETHİYE BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 10.12.2018 tarihinden itibaren korunmak üzere 20.11.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 598
Tescil Tarihi	: 20.11.2020
Başvuru No	: C2018/233
Başvuru Tarihi	: 10.12.2018
Coğrafi İşaretin Adı	: Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı
Ürün / Ürün Grubu	: Halı / Halılar ve kilimler
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Fethiye Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Cumhuriyet Mah. Atatürk Cad. No:17 Fethiye MUĞLA
Coğrafi Sınırı	: Muğla ili Fethiye ilçesi
Kullanım Biçimi	: Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Fethiye ve çevresinde binlerce yıllık geleneksel el sanatları arasında önemli yeri bulunan Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı; yöreye göç etmiş Türkmenler ile yerel halkın kültür etkileşiminden doğmuştur.

Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısının üzerindeki motifler yörede yaşayan insanların duygularını, düşüncelerini, yaşam biçimlerini yansıtır. Dokumacılar tarafından geçmişten bu yana dokunan halılarda motiflerin aslına sadık kalarak yorumlanan bitkisel motiflerin madalyon veya köşe-göbek tarzında dokuması ile oluşturulan Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı küçük boyutlu halılardır. Tamamı el eğirme ve kök boyalarla yapılmış olan bu halılar çok renkli bir kültüre sahip olmasından dolayı parlak ve kontrast renklerden oluşur. Ana renk kırmızı ve lacivert olup, bunun yanında yeşil (zeytunen), mavi, siyah, beyaz ve turuncu renkler de ağırlıklı olarak kullanılır. 28x32 kalitede yapılan Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı (10cm de 28 tel, 10cm de 32 sıra) 10 cm dokunduktan sonra ölçümü yapılarak 32 sıra 10 cm'ye girer. Dokumaya devam edilerek 30 cm dokunan halının dokuma kolaylığının sağlanması için tezgâh gevşetilerek halının dokunan kısmı, alt levente (çözgü ipliklerinin sarıldığı büyük demir parçası) sarılır.

Üretim Metodu:

Üretimde kullanılan özel araçlar; 1,25x1,15 boyutlarında, 7 adedi 1,5x1,5 boyutlarında gerdirme makinesi, köstek, eğri demir, doğru demir ve sabitleme demiri gibi aksamalara sahip, ahşap sarma tipi tezgâhlar piyasada yaptırılır. Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısının dokumacılığında genellikle sarmalı tip tezgâhlar kullanılır.

Dokunacak halının büyüklüğüne göre saçak boyu ayarlanır. Genelde 12-15 cm olur. Gücü kullanılarak 1. ağızlık ipi çapraz, ikinci ağızlık ipi düz olarak atılır. Çözgülerin düzgünlüğü sağlandıktan sonra sağdan sola zincir çiti örülür ve kilim örgüsüne geçilir. Kilim örgüsü de 1 düz 1 çapraz olarak gücü yardımı ile kilim örgüsüne devam edilir. Kilimi 5 cm ördükten sonra desene göre halı dokumaya geçilir. Her bir sıra ilmekten sonra, 1 sıra düz, 1 sıra çapraz atılarak ve desen takibine devam edilerek dokumaya devam edilir. Kenar örgüsü ise, zemin renginden bir iple kenardan 2 çift çözgüye bağlanarak dokuma boyunca atkıyla beraber devam edilir. Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısında Türk Gördes düğümü kullanılır. Bu düğüm tekniğinde 2 çözgü teli üzerinde işlem yapılır. Böylece dokuma daha sağlam, motifler ise daha net çıkar. Ayarlanmış makas ile her bir ilmek sırasından sonra belirli bir hizada makas tutularak halının kırkım işlemi yapılır. 28x32 kalitede yapılan Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı (10cm de 28 tel, 10cm de 32 sıra) 10 cm dokunduktan sonra ölçümünü yapılarak 32. sıra 10 cm'ye girer. Dokumaya devam edilerek 30 cm dokunan halının dokuma kolaylığının sağlanması için tezgâh gevşetilerek halının dokunan kısmı, alt levente sarılır. İşlemin son aşamasında dokunan halıya uygun saçak uzunluğu bırakılıp, çözgüler kesildikten sonra halı tezgâhtan çıkartılır.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı, yörede uzun yıllardır üretilen coğrafi sınır ile bağı bulunan dokumadır. Uсталık ve ünü nedeniyle üretim aşamaları, belirtilen coğrafi sınırda gerçekleşmelidir.

Denetleme:

Denetimler Fethiye Belediyesinin koordinasyonunda; Fethiye Belediyesi, Muğla İl Kùltür ve Turizm Müdürlüğü, Fethiye Kaymakamlığı Halk Eğitimi Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğünden ürün hakkında bilgi sahibi birer kişinin katılımı ile en az üç kişiden oluşan denetim mercii tarafından yürütülür.

Denetimler yılda en az bir kez yapılır. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir. Yapılan denetimler 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Fethiye Belediyesi tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim mercii; dokuma tekniğı ve üretim metoduna uygunluk ile Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı coğrafi işaretinin ve mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğunu denetler.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.